گزارش خبر
NEWSREPORT
کد خبر: ۴۵۵۱۵۵
یکشنبه ۱۷ بهمن ۱۴۰۰ ۱۱:۲۷

تجزیه و تحلیل صورت‌های مالی بزرگترین تولیدکننده قیر در خاورمیانه

شرکت نفت پاسارگاد (شپاس) در سالیان اخیر به موجب افزایش تورمی نرخ فروش محصولات، توانسته بر درآمدهای عملیاتی خود بیافزاید.

به گزارش خبرنگاران گروه بورس، بانک و بیمه گزارش خبر، شرکت نفت پاسارگاد از جمله شرکت‌های برتر در حوزه تولید قیر است و در این گزارش نیم نگاهی به آخرین وضعیت این صنعت و شرکت می‌اندازیم.

معرفی صنعت قیر و جایگاه ایران در جهان

شیوع ویروس کرونا منجر به کاهش ۳۰ درصدی قیمت قیر در نیمه اول سال ۲۰۲۰ شد. کاهش تقاضا برای قیر در چین منجر شد که قیمت این محصول صادراتی در خاورمیانه و سایر کشورهای آسیا افت شدیدی را تجربه کند.

ایران با سهم ۴.۳ درصد از تولید کل قیر جهان، در رتبه ششم جهانی قرار دارد و بر اساس آمارهای منتشر شده، بیش از ۹۰ درصد قیر طبیعی ایران به شکل خام صادر می‌شود.

وکیوم باتوم که یکی از فرآورده‌های ویژه واحدهای پالایشگاه نفت به شمار می‌رود، ماده اولیه اصلی تولید قیر است. بنابراین، قیر از تغییرات نرخ ارز در داخل کشور تاثیر می‌پذیرد و در سال‌های اخیر شرکت‌های تولیدکننده قیر از تلاطم‌های افزایش نرخ مصون نماندند و هم اکنون با مشکلات زیادی دست و پنجه نرم می‌کنند.

اهمیت تولید قیر از این جهت است که یکی از مواد اصلی برای آسفالت خیابان‌ها و جاده‌ها محسوب می‌شود که ارتباط نزدیکی با میزان رضایت و رفاه مردم دارد. به دلیل شیوه قیمت‌گذاری قیر متناسب با نرخ‌های جهانی و همچنین افزایش نرخ ارز، با وجود این که قیر سهم ۵ درصدی از یک تن آسفالت دارد اما؛ سهم قیمتی آن به ۵۰ درصد رسیده است.

با افزایش پروانه‌های بهره‌برداری کارخانه‌های قیر میزان تقاضا برای خرید وکیوم باتوم را افزایش داد و در کنار افزایش نرخ ارز، قیمت وکیوم باتوم رشد قابل ملاحظه‌ای داشت. تعویق در پرداخت مطالبات مالی توسط شرکت‌های دولتی و طرح قیر تهاتری و تاثیر آن در ایجاد اخلال در قیمت صادراتی، از جمله چالش‌هایی است که شرکت‌های تولید کننده با آن مواجه هستند.

محدودیت بودجه‌های عمرانی به علت عدم تحقق درآمد ناشی از فروش نفت و به تبع آن عدم امکان تخصیص کامل بودجه مرتبط با راه‌سازی و نگهداری راه‌ها باعث شده میزان تولید در شرکت‌های تولیدکننده قیر کاهش یابد.

با وجود تحریم‌های شدید و کاهش صادرات قیر در سنوات اخیر، کماکان صادرات این محصول در حال انجام بوده و سالانه بیش از یک میلیارد دلار ارز به کشور وارد می‌کند.

رکود در بازار قیر ایران و مسائل تحریم و نبودن کشتی برای تردد راحت به کشور سبب شده هزینه‌های حمل قیر ایران به مقاصد صادراتی چند برابر شود. همه این‌ها باعث شده قیمت تمام شده برای مصرف کننده نهایی بالا رود در صورتی که قیمت جهانی و منطقه‌ای قیر کاهش جزئی داشته است.

در واقع افزایش چندین برابری هزینه‌های صادراتی طی سال‌های اخیر و هم‌چنین افزایش بهای تمام شده تولید قیر منجر به افت میزان صادرات قیر کشور شده است. باید اذعان کرد؛ سهم کشورمان از بازارهای جهانی به شدت رو به کاهش است و اگر مشکلاتی مانند قیمت بالای خوراک تولید قیر کاهش نیابد، شاهد آسیب جدی در این حوزه اقتصادی خواهیم بود.

به نظر می‌رشد دولت به خصوص در بخش مربوط به پروژه‌های وزارت راه باید سریع‌تر و زودتر اقدام کند اما؛ زمانی که نفت در محدوده ۳۰ دلار قرار داشت، پروژه ها اجرا نشدند و اکنون دولت مجبور است با نفت ۸۰ دلاری پروژه‌ها را اجرا کند و قاعدتاً در حال حاضر به دلیل رشد قیمت قیر امکان انجام پروژه‌ها با قیمتهای قبلی وجود ندارد.

تاریخچه «نفت پاسارگاد»

شرکت نفت پاسارگاد طی شماره ۲۰۵۵۶۶ مورخ ۱۸/۰۴/۱۳۸۲ در اداره ثبت شرکت‌ها و مالکیت صنعتی تهران به ثبت رسیده است. بعد از این مرحله شخصیت حقوقی شرکت در اجرای مصوبه مجمع عمومی‌فوق العاده مورخ ۰۷/۰۵/۱۳۸۷ به سهامی‌عام تغییر یافته و در اداره ثبت شرکت‌ها و مالکیت صنعتی به ثبت رسیده است. مرکز اصلی شرکت در تهران می‌باشد و از تاریخ ۲۸/۱۱/۱۳۸۶ تولیدات شرکت از طریق شرکت بورس کالا به مشتریان عرضه می‌گردد. ضمناً شرکت از تاریخ ۲۲/۰۹/۱۳۹۱ در فرابورس ایران پذیرفته شده است.

موضوع فعالیت

فعالیت اصلی شرکت طبق ماده ۲ اساسنامه عبارت است از:

خرید، فروش، واردات و صادرات مواد اولیه و فرآورده‌های نفتی.
تولید و توزیع فرآورده‌های نفتی و اخذ و ایجاد شبکه نمایندگی در داخل و خارج از کشور.
خرید و فروش خدمات صنعتی و فنی در حوزه فرآورده‌های نفتی.
ارائه خدمات آزمایشگاهی

سرمایه شرکت

سرمایه نقدی شرکت مبلغ ۲.۴۰۰ میلیارد ریال منقسم به ۲.۴۰۰.۰۰۰.۰۰۰ سهم با نام هر یک به ارزش ۱.۰۰۰ ریال می‌باشد. سرمایه شرکت در بدو تاسیس مبلغ ۱۰ میلیون ریال شامل تعداد ۱۰.۰۰۰ سهم، به ارزش اسمی هر سهم ۱.۰۰۰ ریال بوده که طی چند مرحله به شرح زیر نهایتاً به مبلغ ۲.۴۰۰ میلیارد ریال افزایش یافته است.

ترکیب سهامداران

موضوع فعالیت
شرکت نفت پاسارگاد در صنعت قیر فعالیت می‌کند و مبلغ فروش شرکت در ۶ ماهه اول سال ۱۴۰۰ نسبت به دوره مشابه سال ۱۳۹۹ علی رغم کاهش ۹ درصدی در مقدار فروش، ۱۰۸ درصد افزایش و همچنین افزایش ۳۱۵ درصدی در سود خالص دارد که عمدتاً ناشی از افزایش ۲۲۹ درصدی در نرخ محصولات به علت افزایش نرخ مواد اولیه و قیمت فرآورده‌های نفتی می‌باشد. همچنین سهم فروش محصولات مختلف این شرکت از کل بازار داخلی و صادرات براساس اطلاعات انتشار یافته در سایت بورس کدال به شرح زیر است:

پروژه‌های شرکت

فرصت‌ها و تهدیدها

«شپاس» در بازار سهام
شرکت نفت پاسارگاد در تاریخ ۲۲/۰۹/۱۳۹۱ در بورس اوراق بهادار تهران در گروه فرآورده‌های نفتی، کک و سوخت هسته ای بـا نمـاد «شپاس» درج شد و سهام آن برای اولین بار در تاریخ ۰۷/۱۲/۱۳۹۱ مورد معامله قرار گرفت.

نمودار قیمت سهام «شپاس» از ابتدای سال ۱۳۹۵ تا به امروز

میزان بازدهی سهام «شپاس»

تجزیه و تحلیل صورت‌های مالی «شپاس»

نسبت های مالی “شپاس”
نسبت جاری متداول‌ترین ابزار برای اندازه‌گیری قدرت پرداخت بدهی‌های کوتاه مدت است. تحلیل وضعیت شرکت با استفاده از این نسبت با توجه به شرایط بازار و سایر عوامل صورت می‌گیرد اما؛ بالا بودن نسبت جاری از عدد یک، شرایط مناسبی را در شرکت نشان می‌دهد که از این حیث وضعیت

شرکت نفت پاسارگاد در شش ماهه اول سال ۱۴۰۰ مساعد است.

نسبت جاری در دو سال اخیر در وضعیت بهتری نسبت به گذشته قرار گرفته و نسبت آنی نیز وضعیت مطلوب خود را حفظ کرده است.

نسبت‌های سودآوری میزان موفقیت شرکت را در کسب سود و طریقه تامین آن از محل درآمد فروش و سرمایه‌گذاری را مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌دهد. بررسی نسبت‌های سودآوری «شپاس» در نیمه اول سال جاری نشان‌دهنده افزایش روند سودآوری است که عمدتاً ناشی از افزایش قیمت جهانی نفت و همچنین نوسان نرخ ارز می‌باشد. لازم به ذکر است سودآوری در دوره فوق ۳۱۵ درصد افزایش داشته است.

نسبت‌های سودآوری شامل حاشیه سود در سال ۱۳۹۹ نسبت به گذشته افت داشته که عامل اصلی آن افزایش قیمت مواد اولیه می‌باشد. به همین جهت شاهد کاهش بازده دارایی‌ها و بازده حقوق صاحبان سهام هستیم.

نسبت‌های کارایی (فعالیت) از قبیل گردش کل دارایی‌ها، درجه کارایی شرکت را در بکارگیری منابع خود اندازه‌گیری می‌کند که از این نظر نیز شرکت با وجود نامطلوب بودن شرایط بازار فروش داخلی، بازار مواد اولیه و افزایش قیمت‌های جهانی شرایط مناسبی را دارا می‌باشد.

نسبت‌های کارایی «شپاس» شامل گردش دارایی‌ها در سالیان اخیر رو به رشد بوده که حاکی از بکارگیری منابع شرکت به نحو احسن می‌باشد. دوره وصول مطالبات نیز رو به کاهش بوده و به ۵۳ روز رسیده که نشان از افزایش وصول مطالبات و بهبود این فرایند دارد.

نسبت‌های سرمایه‌گذاری شامل نسبت سرمایه به بدهی و نسبت مالکانه، رابطه منابع مالی مورد استفاده شرکت را از لحاظ بدهی‌ها یا حقوق صاحبان سهام تعیین و ارزیابی می‌کند و نحوه ترکیب آن‌ها را بررسی می‌نماید. کاهش نسبت‌های سرمایه‌گذاری شرکت در دوره مورد گزارش نسبت به سال‌های قبل به علت ۶ ماهه بودن نسبت‌ها در دوره جاری می‌باشد.

جمع‌بندی

به طور کلی می‌توان گفت که شرکت نفت پاسارگاد (شپاس) در سالیان اخیر به موجب افزایش تورمی نرخ فروش محصولات، توانسته بر درآمدهای عملیاتی خود بیافزاید و به دنبال آن، شاهد رشد سود خالص شرکت باشیم. با توجه به پیش‌بینی تداوم تورم در نرخ‌های بالا انتظار بر این است که روند رو به رشد درآمدها و سودآوری «شپاس» همچنان ادامه داشته باشد.

البته باید توجه داشت که منفی بودن جریان خالص وجه نقد ناشی از فعالیت‌های عملیاتی و مثبت بودن نقد حاصل از فعالیت‌های تامین مالی نشان از کمبود سرمایه در گردش دارد و شرکت را ناچار به اخذ وام بانکی کرده است.